

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiae Moralis Super Decalogum Seu Decem Dei Praecepta Pars ...

Tractatus II. In I. Præceptum De Fide, Spe, Charitate, Religione, & Peccatis
oppositis

Sporer, Patricius

Salisburgi, 1711

Sectio IV. Orationis efficacia, necessitas, & divisio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59952](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59952)

Dei providentiam & bonitatem relata ea petere oportet.

IV. Licet ad bonum finem sibi, vel aliis quandoque petere corporalia, vel temporalia mala: ut pote mortem, morbum, adversitatem, & alia huiusmodi, quæ dicuntur mala pœnæ; quia licet illa naturaliter mala sint, supernaturaliter tamen ad finem altiorem, puta emendationem vitiatorum exercitium virtutis, adeoque Beatitudinem consequendam, verè bona, & utilia esse possunt. At verò petere à Deo rem malam moraliter, seu peccaminosam, quod dicitur malum culpæ, non solum non est actus Religionis, & Oratio, quæ debet esse petitio bonorum & decentium; sed semper est peccatorum mortale, non solum quando res petita est mortaliter mala, v. g. injusta vindicta, victoria injustæ causæ &c. sed etiam si venialiter tantum mala sit, ut si petas, ut mendacio, vel ludo venialiter malo proximum decipere possis. Est enim gravissima, & blasphema in Deum irreverentia, petere ejus concursum, vel auxilium ad rem quamcunque malam, sicque ipsum facere auctorem mali.

SECTIO IV.

Orationis efficacia, necessitas, & divisio.

SUMMARIUM.

1. Ut Oratio in impetrando sit efficax. 2. Infalibilis, quæ suorum requiruntur conditiones. 3. Ut petatur quid necessarium, vel utile ad salutem, 4. pro se ipso, 5. pro aliis, 6. perseveranter.

THEOL. MORAL. PARS II.

Cc

21.

21. *Oratio viatori adulto non tantum utilis est; sed etiam necessaria necessitate medii.*
 22. *Ideoque etiam necessaria necessitate precepti Divini, naturalis.*
 23. *Quando orandum?*
 24. *Orationis varia divisiones.*

§. I.

Qua, & quanta sit Orationis efficacia?

201. **P**RÆTER triplicem effectum omni bono operi communem: *meritorium, satisfactorium, & impetratorium*: specialiter proprius Orationis effectus est impetrare rem petitam à Deo, petitione solius Dei Bonitatis & misericordiae ex liberali ejus promissione. Atque ut efficacia Orationis in impetrando sit infallibilis, ex Scriptura & SS. DD. communiter quatuor requiritur conditiones, 1. ut scilicet id, quod petitur, sit necessarium ad salutem. 2. Pro se ipso. 3. Pie. 4. Perseveranter. Explico. Prima conditio secundum Dei promissionem Orationis certò impetranda est petere necessaria, vel utilia ad salutem, Joan. 16. c. *Amen, amen dico vobis: si quid petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis.* Quid autem est petere in nomine Salvatoris, vel petere necessaria ad salutem? Ut exponit, & commè prosequitur D. Aug. tract. 102. & 73. in Joan. ad eum locum dicens: *Non petitur in nomine Salvatoris, quidquid petitur contra salutem suam: Et ideo contraria poscentis non facit voluntatem, ut faciat sanitatem; novit enim*

Medicus, quid pro sua, quid contra suam salutem poscat agrotus.

Secunda conditio certò impetrantis est petere pro se ipso, non item pro alio: nam licet promissio Christi generalis sit, ut se etiam extendat ad Orationes pro aliis fufas: juxta illud Jacob. c. 5. *Orate pro invicem, ut salvemini &c.* quia tamen petita, quæ ad alterius salutem pertinent, etiam multum pendent ab arbitrio alterius, cum ille abter facile possit eis obicem ponere, facile quoque contingere potest, ut Oratio pro salute alterius fufas, non sit efficax: juxta illud Jerem. 15. *Si steterint Moyses, & Samuel coram me, non est anima mea ad populum istum.* Sic S. August. tr. 102. in Joan. dicens: *Ita sanè intelligendum, quod ait: dabit vobis; ut ea beneficia significata sciantur his verbis, quæ propriè ad eum spectant, qui petit, exauditur: Quippe omnis Sanctus pro se ipso, non autem pro omnibus exauditur, vel amicis, vel inimicis suis, vel quibusvis aliis; quia non utcumque dictum est: dabit, sed dabit vobis.*

Tertia Orationis certò impetrantis conditio est, ut sit pia, scilicet. cum devotione, & maximè cum firma fide, spe, & fiducia impetrandi, quod petitur. Hoc enim maximè & ubique exigunt promissiones Divinæ, ut Matth. 21. *Omnia quacunque petieritis in Oratione, credentes accipietis.* Et clarissimè exprimit D. Jacob. 1. c. supra in definitione Orationis allegatus. Benè ergò dixit D. Th. 1. c. Orationis meritum quidem pendere à Charitate,

tate, vim verò impetrandi principaliter pendere
spe & fiducia in Deum. Non tamen necessarium
requiritur, ut fiat Oratio in statu gratiæ cum etiam
peccatores utiliter petant, & certò exaudiantur pro
necessariis ad salutem, ut suprà dictum.

Quarta conditio Orationis certò impetranda
est, ut fiat *perseveranter*: ut scilicet non statim
desistamus non audiri visi, sed iterum iterumque
instemus juxta monitum Christi *Luc. 18. Operamini
semper orare, & non deficere.* Et ex professo
Luc. 11. De amico, & tribus panibus. Item
Judice iniquo, & importuna vidua. De his
PP. Interpretes, & Concionatores passim. Hæc
quatuor conditionibus concurrentibus Oratio
per infallibiliter impetrat, quas pulchrè com-
munitur D. Basilius lib. de orando DEO, dicens
*Idèò quandoque petis, & non accipis, quia peti-
tiam postulasti, vel infideliter, vel leviter, vel
conferentia tibi, vel desisti.*

§. II.

Quanta Orationis necessitas?

211. **O** Ratio homini viatori adulto, non tantum
utilis & salubris est, sed etiam necessaria
necessitate mediæ ad salutem, secundum ordinem
rium à Deo ordinatum modum defacto hominibus
salvandi. Omnes cum *Suarez cit. e. 28.* Sum-
mitur ex verbis Christi *Luc. 11. Petite & dabitur
vobis*: quasi dicat, nisi petieritis, non accipietis
adeòque petitionem esse necessarium medium
accipiendum. Item *Apost. Rom. 10. Omnis qui
invocaverit nomen Domini, salvus erit*: etc.

addit: *Quomodo invocabunt, in quem non crediderunt?* indicans non minùs, quàm Fidem, etiam invocationem Nominis Divini, seu Orationem esse medium necessarium ad salutem,

Ratio autem est: Quia suavis Dei providentia, & ordinatissima dispositio creaturis non solum suos fines, sed etiam media ad illos fines consequendos necessaria & congrua disponens, creaturæ quoque rationali disposuit, ut ad suum finem Beatitudinem non nisi per actiones liberas & congruas, tanquam media perveniret: specialiter autem congruit creaturis rationalibus, ut postquam agnoverunt Deum, sui, & omnium bonorum Auctorem, suæque infirmitatis unicum Adjutorem, se se humiliter subjiciendo, & ejus auxilia bona, & Gloriam desiderent, & petant. Idque non quidem ut nostra oratione immutetur Divina dispositio, & providentia aliud impetrando, quàm ab æterno præviderit, & disposuerit Deus; sed ut impetretur id ipsum, quod Deus per Orationes disposuit impetrandum, & nobis largiendum: uti eleganter explicat D. Greg. lib. 1. c. 8. relatus in Jure causa 23. q. 4. *Obtineri nequaquam possunt, que prædestinata non fuerunt. sed ea, que Sancti viri operando efficiunt, ita prædestinata sunt, ut precibus obtineantur: Ut scilicet homines postulando mereantur accipere, quod eis Deus Omnipotens ante secula disposuit donare.* Hæc ille. Et D. August. lib. 2. de dono perseverantiæ c. 16. *Constat, Deum alia non orantibus, sicut initium Fidei, alia non nisi orantibus præparasse, sicut us-*

Cc 3 que

que in finem perseverantiam. Non itaque oramus necessario, ut vel Deo nostras indigentias vel desideria antea notissima, manifestemus, moveamus Deum ad aliquid largiendum, quod largiri antea non disposuit, cum sit immutabilis, sed ut & hac ratione nostram erga Deum subjectionem, atque in ipsum fidem, atque fiduciam prostemur, & mereamur impetrare illud ipsum quod nobis per Orationes donare disposuit, inter quæ principalissimum est finalis perseverantia: atque hæc est una, & principalis ratio.

22 II. Oratio quoque necessaria est necessario præcepti Divini, & naturalis. Communiter cum D. Thom. a. 3. ad 2. Sequiturque ex dicto. Quod enim est necessarium ad salutem necessarium est ad salutem, & necessarium est ad salutem necessitate præcepti Divini, & naturalis, quatenus videtur adultus procurare suam salutem per medium à Deo ordinatum: atque medium ordinatum à Deo ad impetranda auxilia, & dona Dei necessarium est ad salutem Oratio, ut dictum: ergo. Necessitas ergo huius præcepti naturalis solum oritur ex Lege Charitatis erga nos ipsos, quâ tenemur procurare nostram salutem, sed etiam ex Legge virtutis Religivnis, quâ tenemur debito cultu nosse erga Deum subjectionem contestari: Idque præceptum naturale, ad eum insitum est naturæ rationali, ut in eo omnes gentes consentiant; cum natura quam fuerit gens tam barbara, ac infidelis, quæ Deum aliquem seu verum, seu falsum, aliquo modo tu coli negaret.

III. Tempora, quibus obligat præceptum hoc orandi Deum, per se loquendo & ex virtute Religionis, determinari non possunt: necessarium tamen est, ut non nimis diu ab oratione desistamus: juxta verba Christi *Luc. 18. oportet semper orare, & non desicere.* 1. *Thessal. 4. Sine intermissione orate.* Ratio est: quia nullum ferè tempus est, quo homo ex innata infirmitate inter tot necessitates, & pericula animæ & corporis non egeat speciali gratia, & auxilio Divino, ut vel convertatur, si malus, vel perseveret, si bonus: continuo ergò, & frequenter orandum est, ut saltem per longum tempus, prudentis judicio æstimandum, ab oratione non cessetur. Et probabile est etiam obligare in initio morali perfecti usûs rationis, cum scilicet homini practicè proponitur Deus Auctor omnium bonorum, suæque indigentia, & dependentia à Deo. *Filliuc. tract. 23. c. 2. cum aliis.*

IV. Per accidens autem, & saltem ex Lege Charitatis sæpius tenetur homo orare ob occurrentem specialem eventum. Quatuor casus assignant DD. communiter. *Primus*: si gravis tentatio superanda sit. *Secundus casus* est: si eximium à Deo beneficium ad salutem necessarium homini impetrandum. *Tertius*: mortis propriæ imminente periculo. *Quartus*: si communitas in magno periculo, vel necessitate constituta sit, ut Dei auxilium ad avertendum malum implorandum esse videatur: cum constet, Deum sæpè succurrere nolle, nisi per Orationes juxta suam providen-

videntiam; ergo ad hoc medium à Deo ordinatum adhibendum ex lege charitatis quivis ex populo tenebitur, & quidem sub gravi culpa, omnino tamen prudenti iudicio æstimanda. Addit Sylvester *verb. Oratio q. 8. Navar. c. 13. n. 11. Suarez cit. c. 30. in fine.* Si proximus in spirituali necessitate constitutus sit, cui aliter succurrere que nequeat, teneri tunc illum pro eo orare. Exemplum bonum in duello duorum, quod quis alibi impedire non posset. Hæc tamen obligatio merito videtur scrupulosa. Denique sermo de præcepto Divino ac naturali orandi communis & universali respectu omnium: nam in particulari variis præceptis variè sæpius obligamur orandi qui ad quatuor titulos revocari possunt: 1. Status: ut Clerici majores, Beneficiati, Religiosi juxta suas Regulas. 2. Votum speciale. 3. Præceptum. 4. Præceptum impositum à Superiore in Sacramento Pœnitentiæ.

§. III.

Oratio quadruplex.

241. **O**ratio universim dividitur in mentalem tantum: & mentalem ac vocalem simul. Oratio mentalis, vel interna tantum est, que in solis internis actibus intellectus & voluntatis (præ initiò explicatis) absque eo, quòd voce, vel signo externo manifestetur. Oratio mentalis & vocalis, seu interna & externa simul dicitur, que simul interno cordis affectu, & externa voce exprimitur: ut illa Publicani: *Deus propitius esto mihi peccatori &c.* Et Luc. 11. *Cum oratis dicite*

Pater sanctificetur nomen tuum. Perperam additur Oratio vocalis tantum; Oratio enim vocalis ad hoc, ut habeat veram rationem Orationis, necessario debet habere adjunctam internam Orationem, seu devotionem, utpote ex parte voluntatis intentionem colendi Deum, & orandi: ex parte intellectus verò attentionem saltem ad verba, & ad finem Deum, prout in specie de Oratione Canonica declaratur. Nam hoc modo Moniales persolventes Divinum Officium in lingua latina, vel alii, ignoto idiomate preces formatas recitantes, verè utiliter orare possunt, & debent: quia licet non habeant nec intellectus actum internum intelligentiæ verborum, seu attentionem ad sensum verborum, nec consequenter in voluntate explicitam petitionem, vel desiderium impetrandi ea, quæ petuntur, habent tamen, ac habere possunt, & debent, & in intellectu attentionem ad verba pronuntiata, & ad finem Orationis, scilicet Deum, ut nimirum advertant, & sciant se Deum orare, ac colere, eisque supplicare pro sua, aliorumque salute: Et conformiter in voluntate habent devotionem, seu voluntatem colendi, & orandi Deum, ac petitionem, vel desiderium confusum, & implicitum eorum, quæ petuntur.

II. Oratio hæc vocalis dividitur in privatam & publicam. Oratio privata est, quam proprio suo motu & nomine homo effundit ad Deum pro se, vel pro aliis: licet enim cuivis sufficiat Oratio mentalis coram Deo, cordium potiùs quàm

verborum inspectore ; nihilominus Orationi
 vata mentali rectè utiliterque adjungitur Oratio
 vocalis, vel ut jam formata antea, ut sunt Oratio
 Dominica & Psalmi, vel ut Oratio formanda
 orante. 1. Ad excitandam interiorem cordis
 votionem, verba enim prolata monent, excitant
 & movent cor, intellectum & voluntatem ad
 nam devotionem & attentionem, maxime quando
 sunt verba S. Scripturæ. 2. Ad reddendum deo
 tum serviendi Deo & mente, & corpore: juxta
 lud Oseæ. 14. *Tollite vobiscum verba, & con-
 vertimini ad Dominum, & dicite ei; Oremus
 aufer iniquitatem, & accipe bonum, & reddet
 vitulos labiorum nostrorum.* 3. Ob quandam
 dundantiam animæ in corpus ex vehementi
 ctione cordis, juxta illud Ps. 15. *Propter bo-
 rum est cor meum, & exultavit lingua mea.* Oratio
 publica dicitur, quæ auctoritate publica Ec-
 clesiæ instituta, & in persona, ac numero totius
 clesiæ à ministris ad id deputatis offerunt: ut
*Missa, Hora Canonica, Officium B. Virginis, Oratio
 sanctorum, Psalmi Graduales, & Pantheon
 les &c.* Et hæc Oratio necessariò debet esse vo-
 calis, & externa, ut tota populo Christiano in-
 tescat, vel innotescere possit.

§. IV.

De Horis Canonicis, Remissive.

DE his in gratiam Ordinandorum latius scri-
 ptum est in Theologica Sacramentali parte. In
 finem, in Tractatulo appendice. Quæ non
 dentur hic operâ inutili recudenda.